

Monumentnummer*: 508234

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **27 april 1999**
Kadaster deel/nr **82689/161**

*Woonplaats** **Breukelen** *Gemeente** **Stichtse Vecht** *Provincie** **Utrecht**

Locatiennaam **Breukelen** *Locatieomschrijving*

*Kadastrale gemeente** **Breukelen Sint Pieters** *Sectie** **B** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel* **259**

*Omschrijving***

HOOFDGEBOUW (Gunterstein). Geheel omgracht, blokvormig pand op vrijwel vierkante grondslag opgetrokken uit baksteen en bestaande uit een onderbouw, twee verdiepingen en een attiek. De hoeken zijn afgewerkt met geblokte lisenen. De attiekverdieping wordt gevormd door een hoofdgestel met triglyfen en metopen. Het met Oud-Hollandse pannen gedekte afgeplatte schilddak (oorspronkelijk met een rondlopende zakgoot) wordt bekroond door een hoge vierkant gemetselde schoorsteenvormige toren met dubbele hoekpilasters waartussen gemetselde rondboognissen. In elke nis staat een op een sokkel geplaatst vrouwenbeeld, die de vier seizoenen voorstellen. Tegen de voorgevel twee vooruitspringende korte zijvleugels onder een plat dak die een kleine haute-cour omsluiten. De hoofdingang is tussen de twee zijvleugels gelegen en bestaat uit een dubbele deur met half rond bovenlicht geflankeerd door zuilen die een balkon dragen. Boven de deur staat in Romeinse cijfers het bouwjaar (1681). Op de hoeken van de balustrade van het balkon twee beelden (putti). De dubbele glazen balkondeuren met luiken worden bekroond door een driehoekig fronton waarboven het wapen van de familie Poulle is aangebracht. De zijvleugels, die oorspronkelijk één bouwlaag hoog waren, werden in de achttiende eeuw met een verdieping verhoogd. De indeling van de gevel bestaat uit een zesruitsvenster met half rond bovenlicht op de begane grond en een zesruitsvenster op de verdieping. De opbouw van de zuid- en noordzijde bestaat uit twee naast elkaar geplaatste vierkante keldervensters (1-lichts) waarboven een vierruitsvenster met half rond bovenlicht op de begane grond en een rond gemetselde nis op de verdieping. De zuid- en noordgevel hebben elk zes vensterassen bestaande uit twee naast elkaar geplaatste vierkante keldervensters, die deels blind zijn uitgevoerd, en negentiende-eeuws zesruits schuifvensters met persiennes op de begane

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

grond en op de verdieping. In de noordgevel is de linker vensteras dicht gemetseld en is er een rond venster in geplaatst. De achtergevel bestaat uit drie vensterassen met dezelfde opbouw als de assen van de zijgevels. In het midden een ovale uitbouw van vier Dorische zuilen staande op een deels bakstenen deels natuurstenen plateau die toegang geeft tot kelderverdieping. De zuilen dragen een half rond balkon met balustrade. De glazen balkondeuren met half rond bovenlicht zijn bekroond door een hardstenen gebroken half rond fronton met het wapen van het geslacht Gunter. In het begin van de negentiende eeuw werd een ouder rechthoekig balkon vervangen door deze halfronde uitbouw. In de noordwestmuur onder de waterspiegel is een marmeren plaatje gemetseld met de inscriptie 'Pieter Poulle zoon van Benjamin Poulle heeft de eerste steen geleyt op den 1sten November 1680 out synde op dezen dagh drie jaer'. In de kelder zeventiende-eeuwse gemetselde kruisgewelven, houten balkenplafond en een zestiende-eeuws tongewelf. In het INTERIEUR is ondermeer van belang de gaaf bewaarde zeventiende-eeuwse plattegrond bestaande uit een lange gang in het midden (oost-west) waarlangs aan weerszijde de kamers zijn gelegen. In de gang boven de deuropeningen segmentvormige nissen met bustes van Romeinse keizers, op de verdieping cirkelvormige nissen met bustes van vrouwenfiguren. Zeventiende-eeuwse Gobelinkamer met gobelins uit het atelier van Maximiliaan van der Gucht te Delft waar het huis op staat afgebeeld. In deze kamer een marmeren schouw met als boezemstuk een schilderij van D. van der Plas (1683) waarop Magdalena Poulle is afgebeeld met haar neefje Pieter, die een tekening van het huis en tuinaanleg vasthoudt. Vormgeving van deurlijsten, lambriseringen, kozijnen e.d. gedeeltelijk naar ontwerp van Dortsman.

Waardering

HOOFDGEBOUW van algemeen belang:

- vanwege het gaaf bewaard gebleven exterieur en gedeeltelijk aanwezige interieur van het 17de-eeuwse huis in classicistische stijl, vermoedelijk naar ontwerp van de architect Dortsman;
- vanwege de 17de-eeuwse ruimte-indeling en aankleding van het interieur met de bijzondere 17de-eeuwse Gobelinkamer;
- vanwege de kenmerkende ligging binnen de historische tuin- en parkaanleg;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument